

FYSISCHE GEOGRAFIE: VORMING VAN HET RELIËF

Prof. Dr. Jan Nyssen
Dr. Amaury Frankl
Drs. Hanne Hendrickx

1ste Bachelor in de Wetenschappen
Geografie en Geomatica
Geologie

Inhoud

Hoofdstuk 1 : Hellingsprocessen door massabewegingen.....	5
1.1 Rotsval	12
1.1.1 Bergstorting	13
1.2 Afglijden of afschuiven.....	16
1.3 Kruipen	21
1.3.1 Bodemkruip door ploegerosie	23
1.4 Vloeien.....	25
Verder lezen	30
Hoofdstuk 2 : Hellingsprocessen door water-erosie	31
2.1 <i>Sheet</i> en <i>rill</i> erosie.....	33
2.1.1 R-factor of neerslag-runoff erosiviteitsfactor	35
2.1.2 K-factor of de bodemerodibiliteit	37
2.1.3 LS-factor of topografische factor	38
2.1.4 C-factor of gewas- en bedrijfsvoeringsfactor	40
2.1.5 P-factor of de erosiebestrijdingsfactor.....	42
2.2 Belang van sheet en rill erosie	43
2.3 Pijperosie.....	44
2.4 Ravijnerosie	47
2.4 Belang van ravijnerosie.....	54
2.5 Sedimentexport	56
Verder lezen	58
Hoofdstuk 3 : Sedimenttransport door stromend water.....	61
3.1 Relatie tussen korrelgrootte en transport	61
3.2 Competentie en capaciteit van een stroom	65
3.3 Stroomribbels	66
3.4 Scheve gelaagdheid.....	69
Verder lezen	71
Hoofdstuk 4 : Rivieren	73
4.1 Indeling van de rivieren	73
4.1.1 Geomorfologische werking	73
4.1.2 Vorm van de loop	73
4.1.3 Herkomst van het water	78
4.1.4 Hydrologie	79
4.2 Meanderende rivieren	83
4.2.1 Stroming en morfologie.....	84
4.2.2 Erosie en sedimentatie door meanderende rivieren.....	89
4.2.2.1 Kronkelwaard	92
4.2.2.2 Oeverwal en komgronden.....	94
4.3 Vlechtende rivieren	96
4.3.1 Stroming en morfologie.....	97

4.3.1.1	Erosie en sedimentatie door vlechtende rivieren	98
4.3.1.2	Sedimentaire structuren	100
	Verder lezen	102
Hoofdstuk 5	: Fluviaal-denudatieve reliëf.....	103
5.1	Stroomordes	104
5.2	Ontwikkeling van stroomstelsels	110
5.2.1	Afwijkende stroompatronen	112
5.3	Rivieronthoofding	114
5.4	Dalvorming	120
5.4.1	Ontwikkeling van het lengteprofiel	120
5.4.2	Ontwikkeling van het dwarsprofiel	124
5.5	Fluviatiele terrassen	129
5.5.1	Oorzaken van terrasvorming	130
5.5.1.1	Klimaatveranderingen	130
5.5.1.2	Veranderingen van zeespiegel	132
5.5.1.3	Epirogenetische opheffing	134
5.5.2	Denudatie	138
5.6	Voorbeeld: ontstaan van de Vlaamse Vallei	139
	Referenties	143
Hoofdstuk 6	: Karstrelief	145
6.1	Inleiding	145
6.1.1	Oplossing en neerslag van carbonaten.....	146
6.2	Bovengrondse karstvormen	150
6.2.1	Karren	150
6.2.2	Karstpijpen.....	151
6.2.3	Dolines.....	152
6.2.4	Poljes	154
6.2.5	Valleivormen	157
6.3	Ondergrondse karstvormen	158
Voorbeeld:	grot van Remouchamps.....	161
6.4	Karsthydrogeologie.....	163
	Verder lezen	165
Hoofdstuk 7	: Werking van de wind en gerelateerde reliëfvormen.....	167
7.1	Inleiding	167
7.2	Eolisch transport	168
7.3	Eolische accumulatie	170
7.4	Erosievormen	171
7.5	Accumulatieve vormen	173
7.5.1	Zandafzetting, duinvorming	174
7.5.1.1	Indeling van de zandafzettingen	174
7.5.1.2	Zandtongen ten gevolge van de aanwezigheid van obstakels	174
7.5.1.3	Vrije duinvorming zonder obstakels	175
7.5.1.4	Duinvorming onder invloed van vegetatie	180

7.5.1.5 Afzetting van dekzand	181
7.5.1.6 Rivierduinen	182
7.5.1.7 Vorming van stuifzandcomplexen.....	183
7.5.2 Lössafzetting.....	184
7.6 De woestijnen.....	188
Verder lezen	192
Hoofdstuk 8 : Impact van klimaatsverandering op de vorming van het reliëf.....	193
8.1 Oorzaak van klimaatverandering	193
8.2 Gevolgen op het klimaat	195
8.3 Gevolgen op de vorming van het reliëf	200
8.3.1 Impact van klimaatsverandering op massabewegingen in de Europese Alpen.....	201
8.3.2 Rotsgletsjers als een maat voor klimaatsverandering.....	203
8.3.3 Referenties	206
8.4 Impact van klimaatsveranderingen op rivierregimes.....	207
8.4.1 Casus van permanente drainage in Afrika.....	207
8.4.2 Casus van de timing van overstromingen in Europa	209